

فهرست

آهنگ «مک چاقه».....	۲۴	پیشگفتار.....	۳
علامت اکتاو.....	۲۵	آهنگ «بر بالای دودکش کهنسال».....	۴
آهنگ «و من او را دوست می دارم».....	۲۵	راه رفتن از روی مانع.....	۴
شکل تازه‌یی از تکرار.....	۲۶	علامتهای تغییردهنده.....	۵
آهنگ «آلوها او».....	۲۷	بکار (علامت بازگرداننده).....	۶
آزمون ۴.....	۲۹	آهنگ «تو آفتاب منی».....	۷
آهنگ «نغمه دانوب».....	۳۰	خط جمله‌بندی.....	۷
گام لامینور.....	۳۱	آهنگ «والس برفی».....	۸
آهنگ «ماتیلدا در حال والس».....	۳۲	آزمون ۱.....	۱۰
آهنگ «منزلگاه خورشید بالنده».....	۳۳	آهنگ بُنی من.....	۱۱
صدای جدید «سی».....	۳۴	از اول تکرار کن تا سر تقاطع.....	۱۲
آهنگ «بیا به کوهپایه».....	۳۴	سکوت سفید.....	۱۲
آزمون ۵.....	۳۵	آهنگ «گره تو کوچه».....	۱۳
باخ بنوازیم.....	۳۶	آهنگ «طبیعت را به گوش باش!».....	۱۴
دست چپ و راست در ملودی.....	۳۷	آزمون ۲.....	۱۶
آهنگ «خانه‌یی در افق».....	۳۸	اجرای متصل.....	۱۷
آهنگ «فقط تو».....	۳۹	اجرای غیر متصل (استاکاتو).....	۱۷
صداهای جدید سل و لا.....	۴۰	نتهای جدید.....	۱۸
طرز اجرای آهنگ آورا-لی.....	۴۱	آهنگ «تو در قلب منی».....	۱۹
آهنگ آورا-لی.....	۴۴	آهنگ «دوستی».....	۲۰
آزمون ۶.....	۴۶	گام سل ماژور.....	۲۱
تابلوی آکوردها I.....	۴۷	آزمون ۳.....	۲۲
تابلوی آکوردها II.....	۴۸	آهنگ کوزه قهوه‌یی کوچولو.....	۲۳
پاسخ آزمونها.....	۴۹	از علامت \$ تکرار کن.....	۲۴

بنام خدا

پیشگفتار

امروزه انواع ارگ‌های الکترونیک به لحاظ کارائی بیشتر - که در پرتو امکانات جانبی مانند سیستم اتوماتیک: همراهی کننده، ریتم، رنگ آمیزیهای صوتی و غیره ... به وجود آمده - مورد توجه بسیاری از دست‌اندرکاران و علاقمندان موسیقی قرار گرفته و با پیشرفتهای روزافزونی که در ساخت و تکمیل این وسیله انجام می‌گیرد، به نظر می‌رسد که در آینده مقبولیت بیشتری خواهد یافت و لذا خط‌مشی مستقل‌تری (نسبت به پیانو) را طلب می‌کند؛ از جمله در زمینه آموزش که به دلیل آکادمیک نبودن آن، کتابهای درسی ویژه این ساز که در عین حال جامع و موثق نیز باشند کمیاب است و تلاشهایی را در جهت رفع این کمبود به ویژه در کشور ما ضروری می‌نماید.

پاسخ به این نیاز را - به سهم خویش - با ارائه مجموعه‌یی شش قسمتی که کتاب حاضر مجلد دوم آن است شروع نموده و یاری اساتید و صاحب‌نظران موسیقی را در تصحیح خط‌هایمان به انتظار می‌نشینیم.

و اما، نکات گفتنی در مورد کتاب اینها هستند:

۱- مؤلف آن آقای اکسل بن‌تین علاوه بر اینکه خود ارگ‌نوازی چیره‌دست می‌باشد، مربی و معلمی مجرب و در عین حال پژوهش‌گری تواناست که با شیوه‌یی نوین، آموزش تکنیک نوازندگی را با تئوری موسیقی، هارمونی، فرم، بداهه‌نوازی و آهنگسازی درهم آمیخته، همراه با گزیده موسیقی ملل مختلف مجموعه‌یی غنی، یک‌دست و روان را که ثمره تجربیات چندین ساله اوست در اختیار هنرجویان این رشته قرار می‌دهد.

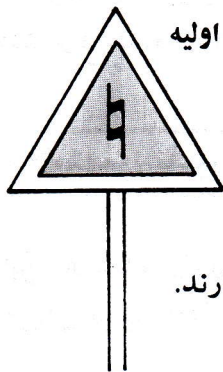
۲- در بازنویسی کتاب از ترجمه آزاد استفاده شده و در پاره‌یی موارد، متناسب با شیوه‌های آموزش در ایران، مطالبی به متن اصلی افزوده و یا کاسته شده است.

۳- این کتاب طوری طراحی شده که می‌توان آن را نزد خود کار کرد یا به تعبیری شاید بتوان آنرا «خودآموز» نامید (در راستای همین معنا و برای آن دسته از هنرجویانی که دسترسی به مربی ندارند نوارهای کمک آموزشی بر مبنای مطالب کتاب تهیه شده که علاقمندان می‌توانند از آنها نیز استفاده نمایند)؛ اما از آنجایی که به هر حال برای استفاده بهینه از آن، از راهنماییهای اشخاص صاحب‌نظر بی‌نیاز نیستیم، لذا توصیه می‌شود که حتی المقدور زیر نظر مربی کار آزموده فراگرفته شود.

در خاتمه، جای آن دارد که تشکر کنیم از آقای بهمن نصری که اصل کتاب را در اختیارمان گذاشتند و خانم پرند نصری که تهیه نوارهای کمک آموزشی با همت و اجرای ایشان انجام پذیرفته، و نیز از خانم ژیلا مشعشی که برگردان متن از زبان آلمانی بدون همکاری ایشان میسر نبود. با گرامیداشت خاطره جمله معلمانی که از آنها آموخته‌ایم و با آرزوی فردای بهتر هنر موسیقی.

علامت بَمُل (b) جلوی هر نتی قرار گیرد، صدای آن را نیم پرده پایین می آورد (صدای آن را بم تر می کند) و ما آنرا با پسوند بمل می خوانیم؛
مانند: دو بَمُل رِ بَمُل سی بَمُل و غیره...

بِکار (خشی کننده علامات تغییر دهنده)

علامت «بِکار» (b)، تاثیر دیز و بَمُل را از بین می برد؛ یعنی نتهای دیز و بمل شده را به حالت اولیه (طبیعی) بازمی گرداند.

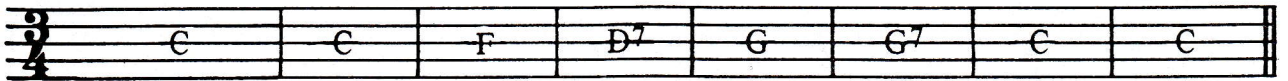
علامتهای تغییر دهنده (# و b) و همچنین بِکار (b)، همیشه فقط برای یک میزان اعتبار دارند.

تو آفتاب منی

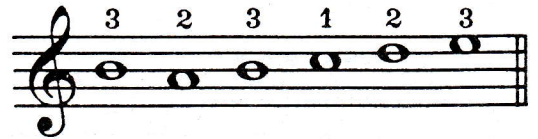
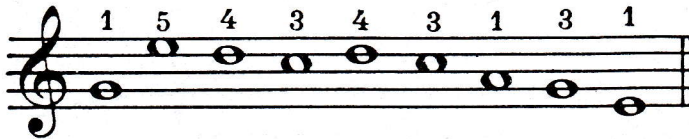
(۱) - در آلمانی به آخر حروف الفبای موسیقی کلمه «اس» اضافه می کنند، مانند سیس (دو بمل)، دِس (رِ بمل)، اِس (می بمل)، فِس (فابمل) و غیره...

* به علامت دیز (#) در جلوی نت ر توجه داشته باشیم (شستی سیاه بین ر^۲ - می^۲)

۳- توالی آکوردهای زیر را، به ویژه جداگانه، تمرین کنیم:

۴- قسمتهای بدون ریتم زیر را تمرین کنیم:

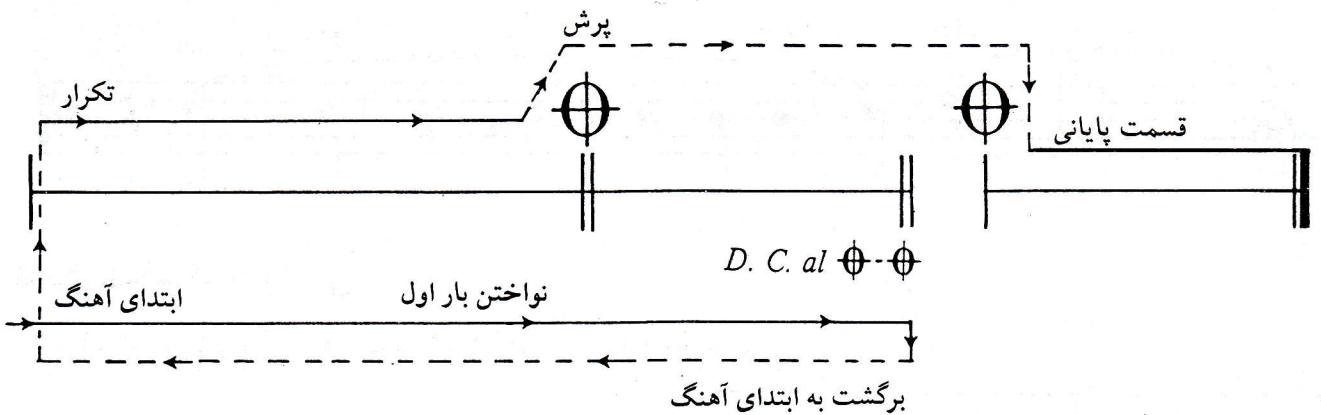

توجه: دقت در خطهای اتحاد، خطهای جمله بندی و همچنین شروع با «ضرب بالا» فراموش نشود.

Da Capo al $\oplus$ - $\oplus$

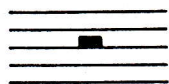
از اول تکرار کن تا سر تقاطع

گاهی پیش می آید که می خواهیم آهنگی را با حذف قسمتی از آن تکرار کنیم. برای این کار از علامت اختصاری D.C.al $\oplus$ - $\oplus$ (داکاپو آل کدا) استفاده می کنیم که معنی آن چنین است: D. مخفف کلمه «Da» به معنی «از»، C مخفف کلمه «Capo» به معنی «اول»، al به معنی «تا» و $\oplus$ به معنی سر تقاطع (در موسیقی به نام علامت «کدا» یعنی آخر) می باشد. و رویهم یعنی: از اول تکرار کن تا سر علامت «کدا» $\oplus$ و از آنجا بپر به علامت «کدای» بعدی $\oplus$ (یعنی قسمت بین دو کدا را نادیده بگیر) و ادامه بده تا پایان؛ مانند شکل زیر:

سکوت سفید

سکوت سفید به شکل مستطیل سیاه کوچکی است که روی خط سوم حامل (چسبیده به آن) قرار دارد: در میزان $\frac{4}{4}$ برای نیمه اول یا دوم میزان (و نه در وسط میزان) گذارده می شود.

۳- توالی آکوردهای زیر را - همراه با تغییر ریتم - می نوازیم:

والس

راک

3 / 4   E7 | E7 | Am || 4 / 4   Am | Am | E7 |

و نیز، چند بار آنرا پشت سر هم تمرین می کنیم.

گام مینور - گام لامینور

قطعاً دریافته اید که آهنگ «دانوب» دارای کیفیت صدایی است که با آهنگهای قبلی تفاوت دارد؛ به عبارت دیگر طنین صدای آن غم انگیز است.

این آهنگ در گام (تنالیتۀ) مینور ساخته شده.

تاکنون دوبار با اصطلاح «مینور» برخورد داشته ایم (در آکوردهای رمینور Dm و لامینور Am).

اگر بخواهیم کیفیت صدایی ماژور و مینور را با کلمات بیان کنیم، چنین می شود:

ماژور = بزرگ	مینور = کوچک
نورانی	تیره - تاریک
شاد	غمگین
روشن	مبهم، خفه
سخت	نرم

اکنون مقایسه یی از راه شنیدن:

در قسمت همراهی کننده، ابتدا آکورد ر ماژور (باشستی ر) و سپس آکورد ر مینور (باشستیهای ر و دو دیز) را می نوازیم. پس از چند بار تکرار، فرق آنها را در خواهیم یافت؛ به طوری که اگر شخص دیگری آنها را بنوازد، خیلی سریع و به آسانی می توانیم بگوییم آکورد، ماژور است یا مینور.

گام لامینور

این بار اجازه می دهیم نتهای گام از نت «لا» شروع شود.

این گام مینور خالص و بدون تغییر است.

که در اصطلاح موسیقی به آن «مینور تنوریک» می گویند.

اگر درجه هفتم این گام مینور خالص (تنوریک) را بالا ببریم، گام مینور بسیار جالب تر به گوش خواهد رسید:

و آنرا گام مینور «هماهنگ» («هارمونیک») می گویند.